

హుజూరె అన్వర్ ఖుత్బా జామా సారాంశము

దివి: 28.02.2014

నజారత్ నఫ్రో ఇషాఅత్ ఖాదియాన్ తరపున

తషహూద్, తఅవ్వజ్, సూర ఫాతిహా పఠనానంతరము హుజూరె అన్వర్ అయ్యదహుల్లాహు తాలా బినస్రిహిల్ అజీజ్ ఇట్లు ప్రసంగించిరి.

హజ్రత్ ముస్లిహ్ మౌహూద్ రజియల్లాహు అన్హు గూర్చి గల ముస్లిహ్ మౌహూద్ భవిష్యవాణిని గత జుమాలో ప్రస్తావించి యుంటిని. వారు ప్రాపంచిక, ఆధ్యాత్మిక విద్యలతో పరిపూర్ణుడగునను, వారి విద్య, జ్ఞానము, పవిత్ర ఖురాన్ విశ్లేషణ విషయాలు ఇతరులపై ప్రభావితము చూపెనను విషయమును వారు బహిరంగముగా వ్యక్తపరచిరని ప్రస్తావించబడెను. ఈ వ్యాఖ్యానములు, ఘనకార్యములు చాలా విశాలమైనవి. నెలలు కాదు సంవత్సరములలో కూడ ప్రస్తావించడం సాధ్యము కాదు. కాని గత జుమాలో నేను కోరిన ఒక విషయము సమయము సరిపోనందున ప్రస్తావించలేక పోతిని. నేడు దానినే ప్రస్తావించెదను. ఈ లండన్ పట్టణముతో ముడిపడిన ఆ విషయము నేటికి 90 సం॥ల పూర్వమైనది. 24 సెప్టెంబర్ 1924లో ఒక సర్వధర్మ సమ్మేళనము జరిగెను. అందులో హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహుస్సానీ స్వయాన పాల్గొనిరను విషయము మీలో చాలా మందికి తెలుసుకావచ్చును. అప్పుడు 11 సభ్యుల బృందముతో వచ్చియుంటిరి. ఇది కూడ సాధారణ విషయము కాదు. హజ్రత్ ముస్లిహ్ మౌహూద్ తన ఖర్చు స్వంతముగా భరించినా ఇతరుల కొరకు రుణం తీసుకోవలసివచ్చెను.

యూరప్ లో మసీహ్ ఖలీఫా మొదటి పర్యటన ఇది. కొన్ని అరబ్ దేశాలు, సీరియా, ఈజిప్ట్, పాలస్తీనా కూడ ఇందులో యుండెను. ఈ అరబ్ దేశాలలో హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహుస్సానీ తప్ప మసీహ్ ఏ ఖలీఫా పర్యటించలేదు. ఆ తర్వాత పరిస్థితులు మారి పోయినవి, నిషేధాజ్ఞలు వెలువడినవి.

మొదటి, రెండవ తరగతి మధ్య పడవ డెక్ లో ఒక రోజు హజ్రత్ ముస్లిహ్ మౌహూద్ రజియల్లాహు అన్హు తమ అనుచరులతో సామూహిక (బా జమాఅత్) నమాజ్ చదువుచుండిరి. నమాజ్ ముగించుకొని కూర్చొని వుండగా పడవలో ఇటాలియన్ వైద్యుడుండెను. అతడక్కడి నుండి వెళ్ళుచూ యాధృచ్ఛికంగా ఇట్లనెను. Jesus Christ and twelve disciples అనగా యేసు అతని 12 మంది అనుచరులు. వేంజ్లే కాన్ఫరెన్స్ చరిత్రాత్మక నేపథ్యము, ఉద్దేశములను నేనిప్పుడు తెలిపెదను.

క్రీ.శ. 1924 ఆరంభములో సోషలిస్ట్ నాయకుడు విలియమ్ లాఫ్ట్స్ ప్రఖ్యాత వేంజ్లే ప్రదర్శన గురించి ఇట్లు సూచించెను. ఈ అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనలో ఒక ధార్మిక కాన్ఫరెన్స్ కూడ నిర్వహించవలెను. ఆ కాలములో చాలా వ్యాపించి వున్న ఆంగ్ల ప్రభుత్వ దేశములలోని వివిధ ధర్మముల ప్రతినిధులను ఇందులో ఆహ్వానించవలెను. ఇటుల వారందరు ఇందులో పాల్గొని తమ తమ మతాభిప్రాయాలను వివరించుదురు. ప్రదర్శన నిర్వాహకులలో ఆంగ్లేయులు కూడ వుండిరి. వారు ఈ ప్రతిపాదనతో ఏకీభవించిరి. లండన్ యూనివర్సిటీ, తూర్పు విద్యల స్కూల్ అనగా School of oriental studies ఆధ్వర్యములో పెద్ద ఎత్తున నిర్వహించుటకు ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలెనని. ఇంపీరియల్ ఇన్స్టిట్యూట్ లండన్ ను వేదికగా నిర్ణయించబడెను. 22 సెప్టెంబర్ 1924 నుండి 3 అక్టోబర్ 1924 వరకు తేదీలు ఖరారైనవి. హిందూ మతము, ఇస్లాం, బౌద్ధ మతము, పారసీ మతము, జైన్ మతము, సిక్కు మతము, వేదాంతము, బ్రహ్మ సమాజము, ఆరియా సమాజము, కన్ఫ్యూషియస్ మొ॥ ధర్మముల ఉపన్యాసకులను కమిటీ ఎన్నుకొని ఆహ్వానించెను.

ఆ కాలములో హజ్రత్ మౌల్వీ అబ్దుల్ హక్ దర్ద్ గారు రజియల్లాహు అన్హు 1923లోనే లండన్ వచ్చియుంటిరి. వారప్పుడు లండన్లోనే యుండిరి. కాని ఈ కాన్ఫరెన్స్ గురించి వారికి తెలియలేదు. వారికి తెలిసిన తర్వాత ఇస్లాం తరపున హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహుస్సానీ రజియల్లాహు అన్హు గురించి నిర్వాహకులతో చర్చించిరి. కమిటీలో వీరి పేరు ప్రవేశపెట్టగా డా॥ ఆర్నల్డ్, ప్రొ॥ మార్గోలీత్, ఇతర కమిటీ సభ్యులు అతి ప్రేమ, మర్యాదతో హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహుస్సానీ రజియల్లాహు అన్హును కాన్ఫరెన్స్లో పాల్గొనుటకు ఆహ్వానించాలని తీర్మానించిరి. ఎట్టకేలకు హజ్రత్ ముస్లిహ్ మౌవూద్ పయణమైరి. 23 సెప్టెంబర్ 1924 తేదీన ఈ కాన్ఫరెన్స్ ప్రారంభమైనది. కాన్ఫరెన్స్లో హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహుస్సానీ సాటిలేని వ్యాసము చదవడంతో ఇస్లాం, అహ్మదియ్యత్ ఖ్యాతి రెట్టించినది. యూరప్లో ఇస్లాం నిజమైన సందేశము అందించబడెను. లండన్లో ఉపన్యాసము చేయు హజ్రత్ మసీహ్ మౌవూద్ అలైహిస్సలాం సత్యస్వప్నము పూర్తయినది. సభాధ్యక్షులు సర్ థేవడ్ మారీసన్ హుజూర్ను పరిచయం చేసి, చాలా మర్యాద, గౌరవముతో కొన్ని వ్యాఖ్యలతో ఆనందపరచగలరని వారిని కోరెను. అప్పుడు తన మిత్రులతో వేదికపై ఆసీనులైన హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహుస్సానీ నిలిచి ఆంగ్లములో సంక్షిప్తముగా ఇట్లు ప్రసంగించిరి. సోదరీ సోదరులారా! ప్రజలు ధర్మము పై ఆలోచించి, వివిధ ధర్మముల గురించి ఉపన్యాసములు విని ఏ ధర్మమును పాటించవలెనో నిర్ణయించుకొనుటకు ఈ ఆలోచన నిర్వాహకులలో కల్పించినందుకు మొదటగా నేను అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలిపెదను. నా వ్యాసము వినిపించుటకు నేను నా అనుచరుడు చౌద్రి జుఫ్రుల్లాహ్ ఖాన్ గారు బార్పిట్ లాను పిలుచుచున్నాను.

చౌద్రి గారు ఒక గంటలో ఈ వ్యాసమును చాలా గొప్పరీతిలో చదివిరి. వీక్షకులు ఈ వ్యాసము గూర్చి ఆనందపరవశమైరి. వీక్షకులందరూ అహ్మదియ్యులేనను వాతావరణం ఏర్పడినది. ముగింపు వరకు అందరూ చాలా శ్రద్ధతో కూర్చొనివుండిరి. ఇస్లాం గూర్చి వ్యాసములో వారికి ఏదైనా క్రొత్త విషయము వినిపించినప్పుడు ప్రజలు ఆనందముతో గంతులేసిరి. బానిసత్వము, వడ్డీ, బహుభార్యత్వము మొ॥ సమస్యలను చాలా స్పష్టముగా ప్రస్తావించబడెను. ఈ వ్యాసమును పురుషులతో పాటు స్త్రీలు కూడ చాలా సంతోషము, ఆనందముతో వినిరి. ఒక గంట తర్వాత ఉపన్యాసము ముగిసినది. పెద్దఎత్తున చప్పట్లు మ్రోగినవి. చాలా నిమిషాల వరకు సభాధ్యక్షులు వేచి చూడాల్సివచ్చెను. ఈ వ్యాసము అన్వారుల్ ఉలూమ్ 8వ సంపుటములో గలదు.

మిర్జా బషీరుద్దీన్ ఇమామ్ అహ్మదియ్యు జమాఅత్ వ్యాసము చదివినందుకు కాన్ఫరెన్స్ తర్వాత సభాధ్యక్షులు సర్ థేవడ్ మారీసన్ తన అభిప్రాయము తెలుపుచూ ఇట్లనిరి. ఈ జమాఅత్ ఇంకా ఇటువంటి ఇతర వ్యవస్థలు పుట్టడం ఇస్లాం ఒక సజీవమైన ధర్మమని నిరూపించుచున్నది. మూసా పరంపరలో యేసు పక్షము వలె ఇస్లాంలో అహ్మదియ్యు పక్షము ఒక ముఖ్యమైన, దైవానుగ్రహ పునరుజ్జీవనము. నూతన శాసనమును జారీ చేయుట కాక, నిజమైన, స్వచ్ఛమైన ఇస్లాం బోధనను వ్యాపింపజేయుట దీని ఉద్దేశము.

మరల అధ్యక్షులు ఇట్లనిరి. నేను ఎక్కువ చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. వ్యాసపు విశిష్టత, మనోహరము వ్యాసముతోనే తెలిసినది. నేను నా తరపున, సభికుల తరపున వ్యాసపు ప్రత్యేకత, కూర్పు, గొప్ప ఆలోచనలు, వివరించు ఉత్తమ పద్ధతి కొరకు హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహ్ కి కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నాను. సభికుల ముఖములు నా ఈ మాటతో ఏకీభవించినట్లు కనపడుచున్నవి. వారి తరపున కృతజ్ఞతలు తెలుపుటలో వారి మాటను నేను తెలిపినట్లు వారు నమ్ముచున్నారని నేను విశ్వసించుచున్నాను. తర్వాత హుజూర్నుద్దేశించి ఇట్లనిరి. లెక్చర్ విజయముపై మీకు నేను కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నాను. నేడు చదివిన వ్యాసములలో మీ వ్యాసము చాలా గొప్పది. ఆ తార్వత

కూడ సర్ థేవర్డ్ మారీసన్ వేదికపై చాలా సమయము వరకు నిలబడి వ్యాసమును ప్రశంసించిరి. తను స్వయముగా మంచి వ్యాఖ్యాత అయిన ఫ్రీ చర్చ్ హెడ్ డా॥ వాల్టర్ వాష్ తన అభిప్రాయము తెలుపుచు ఇట్లనిరి. ఈ ఉపన్యాసము వినే అవకాశము లభించినందుకు నేను చాలా అదృష్టవంతుని. మరల ఒక లా ప్రొఫెసర్ ఇట్లనెను. నేను వ్యాసము వింటున్నప్పుడు ఈ రోజు ఒక నూతన శతకానికి నాంది పలుకుతున్నట్లు భావించితిని. మీరు మరో రకముగా వేలాది, వేలాది రూపాయలు వెచ్చించినను ఇంతటి గొప్ప విజయము లభించేది కాదు.

మరో పాద్రి మనిష్ ఇట్లనిరి. హజ్రత్ మసీహ్ 13 అనుచరులతో ఇక్కడికి వచ్చినట్లు నాకు స్వప్నములో చూపబడెను. ఈ స్వప్నము పూర్తయినట్లు నేను చూచుచున్నాను. ఇంతకు ముందు నేను 12 అనుచరులని ప్రస్తావించి యుంటిని. 13వ వ్యక్తి అక్కడే వున్న హజ్రత్ చౌద్రి జఫ్ఝుల్లాహ్ ఖాన్ గారు. ఇటుల పూర్తిగా 13 మంది అయిరి. కాన్ఫరెన్స్ కార్యదర్శి మిస్టర్ షార్పల్స్ ఇట్లనిరి. ప్రజలు ఈ వ్యాసమును చాలా పొగుడుచున్నారు. వారు స్వయాన His holiness గురించి ఇట్లనిరి. వీరు ఆ కాలపు Luther అనిపించుచున్నారు. వీరి యదలో అగ్ని గలదని కొందరనిరి. ఇది అన్ని వ్యాసముల కంటే ఉత్తమమైనదని ఒకరనెను.

సమావేశము తర్వాత రోడ్డుపై నడుచుచుండగా ఒక జర్మన్ ప్రొఫెసర్ ముందుకు వచ్చి హుజూర్ కు శుభాకాంక్షలు తెలిపి ఇట్లనెను. నా వద్ద కూర్చున్న పెద్ద పెద్ద ఆంగ్లేయులు ఇవి అరుదైన అభిప్రాయాలు రోజు రోజు వినుటకు లభించవని అనిరని తెలిపెను.

ఖలీఫతుల్ మసీహ్ వ్యాసము అతి గొప్ప, అన్నిటిలో ఉత్తమమైనదని ఇండియా కార్యాలయములో ఒక గొప్ప పదవిలో నున్న మిస్టర్ లీన్ అంగీకరించిరి. హజ్రత్ భాయి అబ్దుర్రహ్మాన్ ఖాదియానీ ఇట్లు తెలిపిరి. ఒక వ్యక్తి హుజూర్ వద్దకు వచ్చి ఇట్లు వేడుకొనెను. నేను భారత దేశములో 30 సంవత్సరములు సేవలు చేసినాను. ముస్లిముల పరిస్థితులు, నిదర్శనములను చదివినాను. ఎందుకనగా నేనొక ధార్మిక ప్రచారకునిగా భారత దేశములో యుంటిని. కాని ఎంత గొప్ప అద్భుతముగా మీరు నేడు ఈ వ్యాసమును ప్రవేశపెట్టిరో నేను ఇంతకు ముందు ఎక్కడ కూడ వినలేదు. అభిప్రాయపరంగా, కూర్పు పరంగా, నిదర్శనముల పరంగా ఈ వ్యాసమును విని నేను చాలా ప్రభావితమైనాను.

వ్యాసము వినుటకు ఫ్రాన్స్ నుండి వచ్చిన మరొకరు ఇట్లనిరి. ఇస్లామే అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన ధర్మమని నేను అంగీకరించుచున్నాను. ఇస్లాంను మీరు ఎంత గొప్ప ప్రత్యేక విధానములో ప్రవేశపెట్టినారో ఇతర ఏ ధర్మము దానికి పోటీగా నిలువలేదు. నా హృదయముపై దీని గాఢ ప్రభావము పడినది.

అనేక స్త్రీలు కూడ వచ్చియుంటిరి. వారు కూడ ఈ వ్యాసమును చాలా ప్రశంసించిరి. ఒక మహిళ ఇట్లు తెలిపెను. నాతో కొందరు ఇట్లనిరి. There is a fire in him అనగా వారిలో అగ్ని గలదు.

దైవమును విశ్వసించని ఒక నాస్తికురాలు మిస్ కార్నర్ It Was charming అనిరి. అనగా ఇదొక ప్రభావితమైన ఉత్తమోత్తమ వ్యాసము. ఉన్నతమైన ఆలోచనలు, నవీన సత్యము, మొదలగు, మొదలగు అను అక్షరాలు చాలా వారు ఉపయోగించినారు.

బహాయి ధార్మికురాలైన ఒక స్త్రీ లెక్కర్ వినెను. మా వెంట నివాస సమీపము వరకు వచ్చిరి. వారిట్లనిరి. నేను బహాయి అభిప్రాయాలు కలిగియుంటిని. కాని నేటి లెక్కర్ ను విని నా అభిప్రాయాలు మారిపోయినవి. మీ లెక్కర్లను ఎక్కువ వినాలని నా కోరిక. ఎక్కడ, ఎప్పుడెప్పుడు లెక్కర్లు జరుగునో దయ చేసి నాకు తెలిపినచో నేను హాజరగుదును.

ఒక క్రైస్తవ మతస్తురాలు తన కూతురుతో కలిసి అక్కడికి వచ్చి యుండెను. చాలా ఆప్యాయతతో హజ్రత్ ఖలీఫతుల్ మసీహుస్సాని వెనుక వెనుక వచ్చి ఇట్లు విన్నవించు కొనెను. నా గృహములో గురువారము తేనేటి విందు కొరకు రాగలరు. తీరిక లేదని హుజూర్ సున్నితంగా తిరస్కరించిరి. కాని ఆమె చాలా పట్టుదలతో, అనురాగముతో ఒప్పించెను. ఎప్పుడైనా రండి! కాని తప్పక రాగలరని ఆమె అనెను.

మరొక వ్యక్తి ఇట్లనెను. ఇది ఎంతో మధురమైన వ్యాసము. దేశ ప్రేమకంటే ఎక్కువ మధురమైన వ్యాసము.

హుజూర్ ఇట్లు ప్రసంగించిరి. చదవబడిన ఈ వ్యాసము, ఇంతకు ముందు సిద్ధము చేయబడిన వ్యాసము. అది అధిక సుదీర్ఘమైనందున చదివే అవకాశము లేకుండెనని నేను ఇంతకు ముందే తెలిపితిని. ఈ రెండు వ్యాసములు ఆంగ్లములో అనువదించబడినవి.

అందులో ప్రస్తావించబడిన పలు సంఖ్యలు, మిషన్ హౌజెస్, జమాఅత్ కార్యక్రమముల వివరములు నిస్సందేహముగా ఆ కాలము నాటివి. ఇప్పుడు జమాఅత్ చాలా ముందుకు వెళ్ళినది. కాని ఆ వ్యాసములోని జ్ఞానము, ఇతర విషయముల సౌందర్యము ఇప్పటికి స్థిరముగా నున్నది. కావున ఆంగ్ల భాషీయులు, మన నవయువకులు దీనిని తప్పక చదవవలెను. ప్రతి వ్యాసములో అంతులేని నిధిని మన కొరకు అందించిన హజ్రత్ ముస్లిహ్ మౌవూద్ను అల్లాహ్ అమితంగా కరునించుగాక! దీనిని నేను ఇంతకు ముందే ఖుత్బాలో ప్రస్తావించియుంటిని. ప్రతి శీర్షికను వారు ప్రస్తావించినారు. ఈ విద్యా నిధిని త్వరగా వివిధ భాషలలో అనువదించుటకు ఫజ్లే ఉమర్ ఫౌండేషన్ కృషి చేయవలెను. కొంత ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. కాని మరింత వేగము అవసరము గలదు.

చివరలో హుజూర్ డెన్మార్క్ వాసి అయిన ఒక అతి విశ్వాసపాత్రుడు, ధర్మ సేవకుడైన అహ్మద్ గౌరవనీయులైన కమాల్ క్రో గారి మరణమును ప్రస్తావించి ఇట్లనిరి. జుమా నమాజ్ తర్వాత వారి అంత్యక్రియ పరోక్ష నమాజ్ చదివించెదను.

